

Environment News

buletinul informativ al
microregiunii de colaborare
transfrontalieră Dunăre - Nera - Caraș

Nr. 44

Aprilie – August
2014

Bujorul de Banat
(*Paeonia officinalis* var.
banatica)

**În acest
număr:**

**Marcarea Zilei
Internaționale a
Biodiversității**

Pag. 1 - 2

**Mini potecă
tematică în
rezervația Bigăr**

Pag. 3

**Tabere Junior
Ranger pe Valea
Minișului**

Pag. 3-4

Munții Vârșetului.

Pag. 5

EVENIMENTE ȘI ACTIVITĂȚI

**În Parcului Național
Cheile Nerei –
Beușnița a fost
sărbătorită în acest
an Ziua Internațio-
nală a Biodiversității**

Grupul Ecologic de Colaborare Nera, în cooperare cu Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara, au marcat în 22 mai a.c. Ziua Internațională a Biodiversității, prin realizarea unor activități destinate promovării biodiversității Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița la sala Casino a Teatrului Vechi „Mihai Eminescu” din Oravița.

În cadrul evenimentului reprezentanți ai GEC Nera au făcut o scurtă prezentare a conceptului de mini potecă tematică *Prin lumea mirifică a legendelor de pe*

Valea Minișului, destinat promovării ecoturismului în zona rezervației naturale Izvorul Bigăr. În continuare, echipa de proiect din cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, care în prezent, realizează

Planul de Management al Parcului, a prezentat rezultatele unei activități de 2 ani, destinate identificării speciilor de floră și faună specifice arealului Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița.

Halda de deșeuri miniere din Sasca Montană - o sursă permanentă de poluare și o barieră în calea dezvoltării ecoturismului din PN Cheile Nerei - Beușnița

Evenimentul a fost organizat de către GEC Nera în cadrul implementării proiectului de interes public *Cascada Bigăr*, promotor pentru creșterea gradului de acceptare al Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița la nivelul comunităților locale, finanțat de către Fundația pentru Parteneriat și MOL România în cadrul programului Spații Verzi - Arii Naturale Protejate.

Agresiunile împotriva patrimoniului natural al parcurilor naționale și naturale din sudul Banatului se repetă și în 2014.

Rapoartele de monitorizare ale GEC Nera privind starea factorilor de mediu și a biodiversității care au fost întocmite în perioada aprilie - iulie 2014 arată că aceleași fenomene de agresiune împotriva mediului, se repetă an de an iar unele dintre ele par să devină eterne.

Taluzele și platforma haldei de deșeuri miniere ce provin de la fosta exploatare de minereu de cupru din Sasca Montană, situată în imediata apropiere a PN Cheile Nerei - Beușnița, nu sunt protejate prin lucrări vegetative. La vânturi și ploii cu intensitate mare, materialul nisipos din haldă este transportat peste terenurile agricole și drumurile din zonă, precum și în gospodăriile populației.

Pe traseul Valea Beilui, după incinta fermei piscicole, circulă autoturisme și ATV-uri într-o zonă de protecție integrală a Parcului iar turiștii aprind focuri într-o zonă emblematică pentru Parc cum este cea de la Ochiul Beilui. Vehiculele pot avea acces pe traseu doar prin interiorul fermei piscicole aparținând Ocolului Silvic Sasca Montană.

Poluarea transfrontalieră cu praf de deșeuri miniere provenite de la iazul Tăușani Boșneag, aparținând SC Moldomin Moldova Nouă, a devenit activă pe parcursul unei

Lector univ. Alma Nicolin prezentând biodiversitatea PN Cheile Nerei - Beușnița.

singure zile în perioada monitorizată. Nu a fost observată însă declanșarea unor lucrări de amploare care să aibă ca finalitate consolidarea vegetativă a iazului și stoparea poluării. Comisariatul Județean al Gărzii de Mediu Caraș - Severin a anunțat sancționarea din nou a SC Moldomin. Coșmarul poluării care îi amenință pe locuitorii din Clisura Dunării cu ocazia vânturilor puternice din toamnă nu poate fi înlăturat însă cu amenzi, pe care oricum SC Moldomin nu le plătește deoarece lichidatorul acesteia nu are bani, iar factorii locali și centrali cu responsabilități directe în stoparea poluării aplică această „schemă” de stopare a poluării de 8 ani, fapt care le permite să-și ascundă lipsa de responsabilitate în spatele unor amenzi neplătite.

Poluare transfrontalieră în România și Serbia provenită de la iazul Tăușani - Boșneag și „trată” de autoritățile române cu amenzi neplătite.

În rezervația naturală Izvorul Bigăr din PN Cheile Nerei - Beușnița se practică un turism necontrolat. Cascada Bigăr este atât o formațiune geologică protejată în cadrul rezervației mixte Izvorul Bigăr cât și un brand destinat practicării ecoturismului, fiind considerată și promovată de către prestigioasa publicație The World Geography, ca ocupând locul I în topul „8 cascade unice în lume” realizat în 2013 de către această revistă. Apariția acestui brand, i-a surprins nepregătiți pe factorii locali responsabili de promovarea ecoturismului și protecția patrimoniului natural în rezervație. Pe traseul dintre cascada Bigăr și peștera Bigăr, declarat de către GEC Nera ca minipotecă tematică pentru promovarea ecoturismului și dotat cu un punct de informare, indicatoare și facilități de acces la punctul de belvedere a cascadei din albia pârâului Miniș; vizitatorii fac drumeții fără însoțitor chiar și atunci când sunt în număr nepermis de mare pentru capacitatea traseului iar în zilele călduroase, atunci când ajung la izbul Bigăr, se descalță și își răcoresc picioarele în apa pârâului Bigăr. În același timp la 200 m mai jos, aproape de deversorul cascadei Bigăr, alți vizitatori își umplu rezervoarele și sticlele cu apă din același pârâu într-un loc cu mențiunea APĂ POTABILĂ. Tot pe traseul minipotecii tematice, lipsesc sau nu se respectă normele legale și dotările igienico-sanitare. În imediata apropiere a cascadei Bigăr au fost instalate haotic, pe domeniul aparținând Administrației Regionale de Drumuri Timișoara, panouri „kitschoase” cu imaginea cascadei care promovează vânzarea de produse, servicii turistice sau imaginea unor firme/instituții. Aceste activități sunt în contradicție cu regulamentul activităților în interiorul și în imediata apropiere a Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița și nu au aprobarea din partea Administrației Parcului.

Pe lacul Buhui din PN Semenic - Cheile Carașului, în data de 14.06.2014, au fost observați pești morți. Fenomenul a fost notificat autorităților cu responsabilități directe în domeniu. Au fost primite răspunsuri de la Ocolul Silvic Anina, Comisariatul Județean al Gărzii de Mediu și Inspectoratului Județean de Poliție Caraș - Severin, care suțin că moartea peștilor este un fenomen natural observat și în anii precedenți. Autoritățile nu au transmis însă rezultatele analizelor chimice ale apei din lac care ar fi putut înlătura suspiciunea că a fost o poluare accidentală.

Conform discuțiilor avute cu cetățenii din comunele riverane Dunării și cu reprezentanții primăriilor, cantitatea de pește, în special de sturioni, este în continuă scădere în amonte de barajul de la Porțile de Fier, datorită faptului că încă de la construcția sa, barajul nu a fost prevăzut cu instalații pentru tranzitul faunei piscicole. Acest fapt are un impact economic negativ asupra comunităților locale și este în contradicție cu *Directiva Cadru Apă a UE* și cu *Strategia UE 2009 - 2014 de dezvoltare a regiunii Dunării*.

Pe teritoriul comunelor Berzasca și Șvinița au fost realizate construcții prin ocuparea albiei minore a Dunării, în prelungirea proprietăților de pe mal a unor riverani. Activitățile sunt în contradicție cu Legea Apelor.

Minipoteca tematică din rezervația naturală Bigăr a fost materializată în teren

Grupul Ecologic de Colaborare Nera, în cooperare cu Amministrația Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița, au materializat în interiorul rezervației naturale Izvorul Bigăr, minipoteca tematică PRIN LUMEA MIRIFICĂ A LEGENDELOR DE PE CHEILE MINIȘULUI.

Mediul de comunicaere al minipotecii tematice include un punct de informare (panou) despre cascada Bigăr, rezervația naturală izvorul Bigăr și Cheile Minișului precum indicatoare care îi îndrumă pe vizitatori spre principalele obiective de interes ecoturistic ale zonei și facilități de acces la punctul de belvedere al cascadei Bigăr din albia pârâului Miniș.

Informațiile sunt prezentate având ca suport și legende locale din Valea Almăjului.

În cadrul aceleași minipoteci tematice Ocolul Silvic Bozovici a reabilitat în această primăvară, cu cheltuieli proprii și în ton cu conceptul mini potecii tematice, foisorul din dreptul cascadei Bigăr, a mobilat cu mese și lavițe locul de popas din interiorul foisorului și a construit o scară de acces pe poteca abruptă ce duce spre peștera Bigăr.

Minipoteca tematică este realizată în cadrul implementării proiectului de interes public „Cascada Bigăr, promotor pentru creșterea gradului de acceptare al Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița la nivelul comunităților locale” finanțat de către Fundația pentru

Parteneriat și MOL România în cadrul programului Spații Verzi - Aree Naturale Protejate.

Tabere JUNIOR RANGER pe Cheile Minișului

GEC Nera, în parteneriat cu Liceul Tehnologic MIHAI NOVAC din Oravița, a realizat în perioada iunie - iulie 2014 trei tabere JUNIOR RANGERS cu durata de 3 zile pe Cheile Minișului.

În fiecare tabără au participat câte 15 elevi, din segmentul de vârstă 9-14 ani, de la școlile gimnaziale din zonele Oravița, Anina și Moldova Nouă. În cadrul taberelor au fost organizate prezentări ale Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița, zile tematice „Apele, pădurea, și tradițiile locale”, drumeții pe mini poteca tematică „Prin lumea mirifică a legendelor de pe Valea Minișului”, concursuri de cunoștințe generale despre Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița și exerciții de monitorizare a principalelor activități antropice care agresează patrimoniul natural al Parcului, din zona ariei speciale de conservare Izvorul Bigăr.

Concurs de cunoștințe generale despre PN Cheile Nerei - Beușnița în cadrul taberelor Junior Ranger

Taberele au fost organizate de către GEC Nera în cadrul implementării proiectului de interes public *Cascada Bigăr, promotor pentru creșterea gradului de acceptare al Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița la nivelul comunităților locale*, finanțat de către Fundația pentru Parteneriat și MOL România în cadrul programului Spații Verzi - Aree Naturale Protejate.

Doina Mărgineanu - consilier pentru relații publice

VOLUNTARI ÎN LUMEA MIRIFICĂ DIN SUDUL BANATULUI

Activități de monitorizare a mediului și promovarea ecoturismului în parcurile naționale și naturale din sudul Banatului

În perioada aprilie - iulie 2014 voluntarii GEC Nera au realizat patru etape în cadrul programului de voluntariat MAREA HOINĂREALĂ 2014. Acesta este un proiect de interes public destinat monitorizării alternative a mediului, informării populației, igienizării zonelor de protecție integrală din interiorul parcurilor naturale, promovarea ecoturismului și cooperării transfrontaliere în Microregiunea Dunăre - Nera - Caraș realizat și se desfășoară în fiecare an în perioada aprilie - noiembrie.

Cele mai importante rezultate ale acestui proiect sunt rapoartele de monitorizare privind starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona parcurilor naționale Cheile Nerei - Beușnița și Semenic- Cheile Carașului, a Parcului Natural Porțile de Fier și a Rezervației Naturale Speciale Deliblatska Peščara (Dunele Deliblata) din Serbia.

31 mai 2014 - igienizarea malului Dunării în golful de la Bazias.

Aceste rapoarte conțin puncte de vedere provenind din sfera societății civile privind starea mediului în zona de acțiune a GEC Nera și modul de implicare a autorităților publice cu atribuții directe în combaterea agresiunilor împotriva patrimoniului natural. Rapoartele constituie surse alternative de informații pentru factorii majori de decizie din România care implementează politici publice de protejare a naturii.

25 aprilie 2014 - monitorizarea haldei de deșuri miniere de la Sasca Montană

La MAREA HOINĂREALĂ au participat 25 de elevi și profesori de la liceele MIHAI NOVAC din Oravița, CLISURA DUNĂRII din Moldova Nouă și MATHIAS HAMMER din Anina care activează în cadrul GEC Nera în baza unui contract de voluntariat. Alături de activitățile de implicare civică voluntarii au participat și la activități de agrement precum drumeții în natură, rafting pe râul Nera, vizite la obiective turistice din zona de acțiune și eco concursuri.

28 iunie 2014 - Ecoturism în delta Nerei din Serbia

Alin Șușan - coordonator al centrului de voluntariat

MICROREGIUNEA DUNĂRE - NERA - CARAȘ.

Dunărea traversând Banatul

Dunărea formează limita sudică a județului Caraș-Severin, pe o lungime de 60 km iar debitul la Baziaș, localitatea în care intră pe teritoriul României, este de 5400 mc/s.

Fluviul Dunărea are o lungime de 2857 km, o suprafață a bazinului de 817000 km² și un debit mediu anual de 6500 mc/s. Fluviul străbate teritoriul a 11 țări, parcurgând 3 din capitalele acestora și este singurul fluviu internațional al Europei.

Dunărea intrând în Cazane

Dunărea are 45 de afluenți importanți, iar din totalul de 120 de afluenți, 34 sunt navigabili. Între confluența cu Nera și Drobeta Turnu-Severin, pe o lungime de 144 km, Dunărea traversează cel mai grandios defileu din seria numeroaselor chei pe care le întâlnește între izvor și vărsare.

Lățimea Dunării în dreptul orașului Moldova-Nouă (imediat aval de ostrovul Moldova Veche) este de aproximativ 5 km, în dreptul localității Pojejena de 800-1000 m, iar viteza cursului de apă de 5-6 m/s. În urma măsurătorilor făcute cu ultra-sunete de către A.N. Apele Române rezultă o adâncime

medie de 19 m în dreptul localității Belobreșca, iar la „Cazane” de 72 m.

Defileul Dunării se impune prin spectaculozitatea sa, aici alternând sectoare de chei și depresiuni de o frumusețe sălbatică care sporesc atracția turistică a zonei.

Parcul Natural Regional Munții Vârșetului

Munții Vârșetului sunt cunoscuți prin flora diversificată, mai ales prin plante medicinale și clima binefacătoare asmaticilor. Posibilitățile recreative ale acestei naturi minunate sunt completate de partidele de vânătoare a animalelor mici.

Vârful Gudurița, cu o altitudine de 641 m, deasupra nivelului mării, este cel mai înalt punct al Voivodinei.

Datorită poziției unice a Munților Vârșetului în șesul Banatului din Serbia, diversității florei și faunei, ecosistemelor bogate în păduri, peisajelor și panoramelor frumoase, cea mai mare parte a zonei muntoase împădurite, în suprafața de 4177 ha, este

protejată din 1982, când a devenit parc natural regional.

Scopul principal al protecției mediului în această zonă este îndreptat spre menținerea, dezvoltarea și amenajarea suprafețelor protejate; satisfacerea necesităților de recreere a populației locale și dezvoltarea turismului.

Acest scop se realizează pe baza unui program de protecție și dezvoltare a ariilor protejate și a unui program special întocmit în vederea dezvoltării turismului, programe pe care le aprobă Primăria Vârșeț care este administratorul parcului. Trebuie menționat că protecția mediului planificată pentru Munții Vârșetului nu limitează dezvoltarea agrementului și turismului, ea contribuind deopotrivă la o amenajare și o dezvoltare mai bună în ceea ce privește ecosistemul din regiune.

Munții Vârșetului, cu cele 6 mii de hectare împădurite, au amenajate terenuri de vânătoare.

Flora din Munții Vârșetului are o funcție recreativă, de sănătate și un pronunțat caracter estetic - decorativ. Aici se evidențiază vegetația pădurilor care se întind pe o suprafață de cca. 48 km² și cuprind în jur de 28% din Munții Serbiei. Fondul silvic total al acestor munți este repartizat în modul următor: stejar - 1364 ha, tei - 668 ha, salcâm - 513 ha, păduri de foioase - fag, paltin - 330 ha, pin negru - 44 ha. O prezență importantă o constituie pădurile de tei și salcâm care, atunci când înfloresc, dau acestui spațiu o aromă specifică, intensă, devenind în același timp un loc ademenitor pentru turiști și pentru culegătorii de plante medicinale.

Proprietățile medicinale și recreative, precum și alte calități ale vegetației din pădurile Munților Vârșetului, rezultă din structura lor geologică.

Vrșacke planine (Munții Vârșetului)

Diversitatea morfologică, vegetația specifică a pădurilor din zona Munților Vârșetului, influențele climatice favorabile și alte particularități locale asigură condiții favorabile de adăpost pentru existența numeroaselor specii de vânat cu blană și vânat cu pene.

Dintre speciile cu blană aici întâlnim căprioara, mistrețul, iepurele, lupul, vulpea, pisica sălbatică, viezurele și dihorul iar dintre speciile cu pene fazanul, potârnichea, prepelița, turturica, porumbelul sălbatic, rața sălbatică, sitarul, cucuveaua, corbul, și gaița. Majoritatea speciilor existente, au valoare deosebită și sunt protejate prin lege.

Cornel Popovici Sturza - președinte GEC Nera

Publicație realizată de

GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA

Oravița, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 60, județul Caraș –
Severin Tel./fax +4 0255 572026, +4 0722 437197,
gecnera@yahoo.com, www.gecnera.ro
<https://www.facebook.com/GECNERA>